

ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА (ИЗДАДЕНИ КНИГИ И БРОШУРИ И ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ)

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетени и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Издадени книги и брошури

През 2015 г. са издадени 8 221 книги с тираж 3 900 628 и 1 099 брошури с тираж 1 003 029 (табл. 1).

1. Издадени книги и брошури през 2015 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.
Книги	8221	3901
Нови издания	7618	3553
Препечатани издания	603	348
Брошури	1099	1003
Нови издания	1069	972
Препечатани издания	30	31

С уникалния идентификационен код ISBN (Международен стандартен номер на книгата) през 2015 г. са регистрирани 7 677 книги и 1 016 брошури, или 93.3% от всички издания, с което се предоставя възможност за търговско използване в страната и чужбина.

**Фиг. 1. Издадени заглавия книги и брошури и среден тираж¹
на една книга и брошура през периода 2005 - 2015 година**

¹ Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

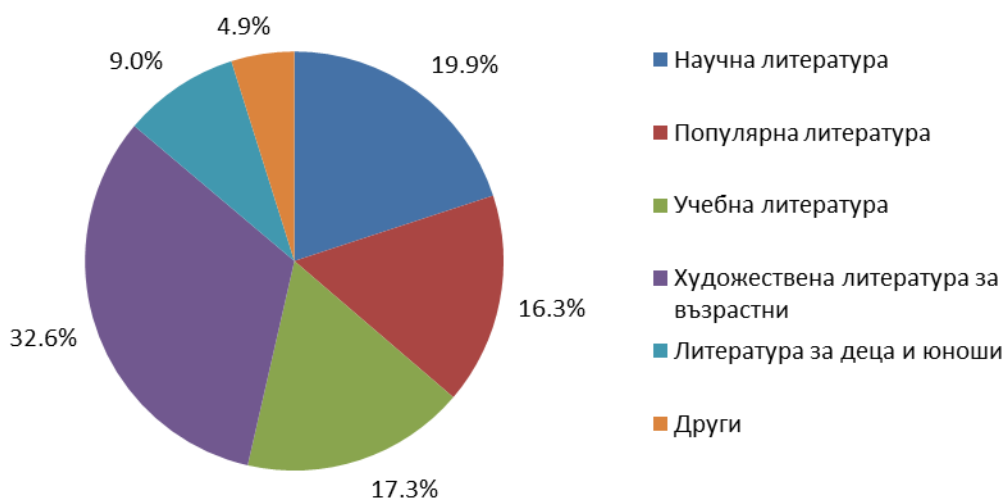

В сравнение с предходната година през 2015 г. броят на издадените книги и брошури се увеличава с 1 805 (24.0%), докато средният тираж намалява от 536 през 2014 г. на 526 през 2015 г., или с 1.9%.

Според признака „предназначение на литературата”¹ (тематични области) през 2015 г. разпределението на изданията по раздели е следното:

- художествена литература за възрастни - 3 035 заглавия с тираж 1 485 хиляди;
- научна литература - 1 859 заглавия с тираж 529 хиляди;
- учебна литература - 1 614 заглавия с тираж 671 хиляди;
- популярна литература - 1 521 заглавия с тираж 999 хиляди;
- литература за деца и юноши - 837 с тираж 1 002 хил., от които детската художествена литература е представена с 451 заглавия с тираж 420 хиляди;
- други - 454 заглавия с тираж 217 хиляди.

Фиг. 2. Издадени книги и брошури по признака „предназначение на литературата” през 2015 година

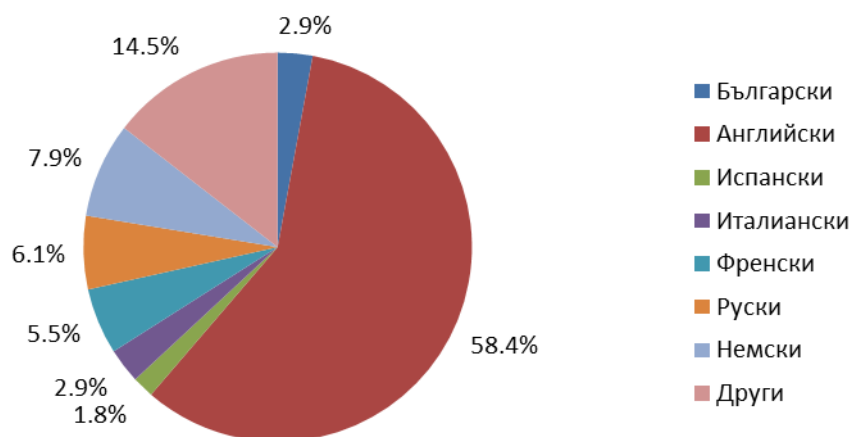

През 2015 г. заглавията, издадени на оригиналния език на написване (вкл. на български език), са 6 870, или 73.7% от общо издадените книги и брошури, като делът на тиража е 53.5%. Преводните заглавия са 2 450 с тираж 2 278 хиляди. От тях повече от половината са заглавия, преведени от английски език (58.4%), следват преведените от немски - 7.9%, руски - 6.1%, и френски език - 5.5% (фиг. 3).

¹ Класификационна група за разпределение на книгите и брошурите.

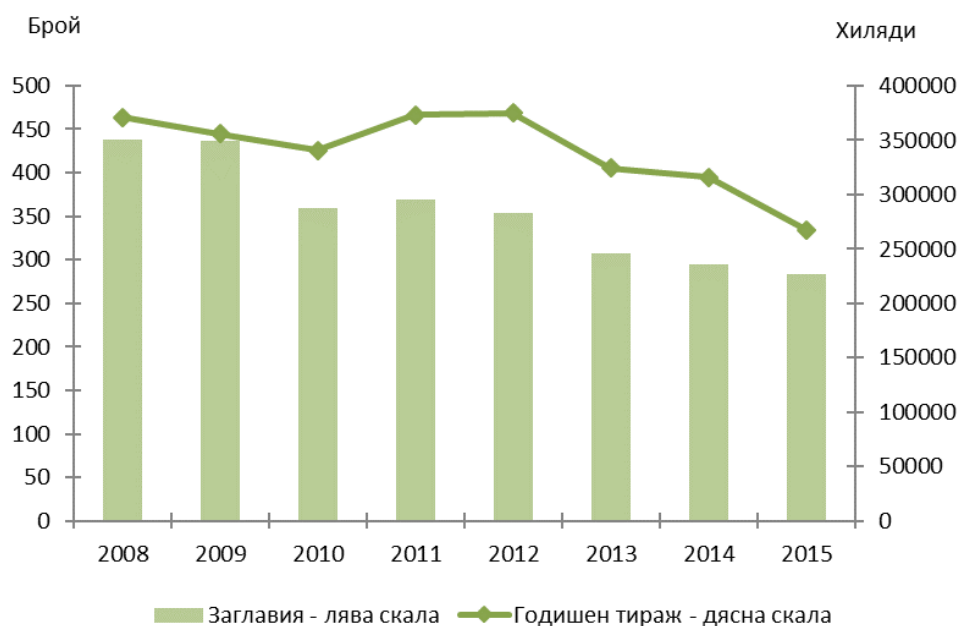
Фиг. 3. Издадени заглавия преводна литература по език на оригинала през 2015 година

Издадени продължаващи издания (вестници и периодика)

През 2015 г. са издадени 283 вестника с годишен тираж 267 346 хил., или по 37 броя годишно на човек от населението. Спрямо предходната година издадените вестници намаляват с 12 броя (4.1%), а тиражът - с 48 366 хил. (15.3%).

Фиг. 4. Издадени вестници по заглавия и годишен тираж през периода 2008 - 2015 година

Издадените вестници през 2015 г. се разпределят по периодичност и тираж, както следва:

- 51 ежедневника, формиращи 18.0% от заглавията на всички издавани вестници, в тираж 159 893 хиляди.

- Вестниците, излизачи 2 - 3 пъти седмично, са 18 (6.4% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 5 467 хиляди.

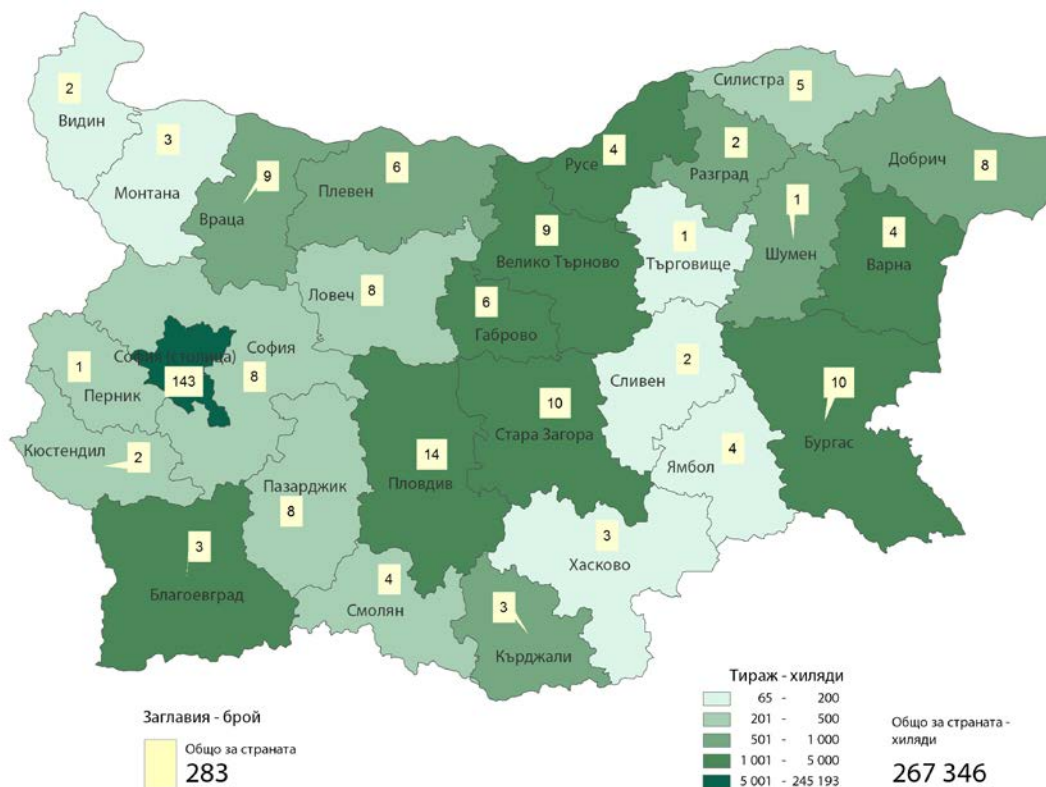
- Вестниците, излизачи един път седмично, са 124 (43.8% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 99 254 хиляди.

- Вестниците, излизачи по-малко от един път седмично, са 90 (31.8% от заглавията на всички издавани вестници) в тираж 2 732 хиляди.

С най-голям относителен дял според признака „предназначение”¹ са изданията от тематична област „Политически, философски, религиозни и културни издания” - 56.9% (161 заглавия), като годишният им тираж е 111 883 хиляди. Следват „Професионалните издания” - 12.7% (36 заглавия) с тираж 10 962 хил., или 4.1% от тиража на всички издадени вестници.

През 2015 г. най-голям брой вестници са издавани в област София (столица) - 143 заглавия, или 50.5% от всички издадени в страната (фиг. 5).

Фиг. 5. Издадени вестници (заглавия и тираж) през 2015 г. по области

¹ Класификационна група за разпределение на продължаващите издания.

Почти 98% (276 заглавия) от всички вестници, издавани през 2015 г., са на български език, а чуждоезичните са седем - три на турски, два на руски и по един на английски и немски език.

През 2015 г. са издадени 541 списания и 94 бюлетина, като в сравнение с 2014 г. списанията се увеличават с 2.5%, а бюлетините намаляват с 12.1%.

2. Издадени списания и бюлетини (продължаващи издания) по предназначение през 2015 година

	Заглавия - бр.	Тираж - хил.	
		годишен	еднократен
Общо	635	21400	1695
За широката публика	211	17969	1269
Илюстрирани информационни издания	5	878	57
Политически, философски, религиозни и културни издания	62	1432	104
Издания за жени, мъже, семейни издания	38	8051	429
Издания за туризъм, пътешествия, развлечения и спорт	6	59	19
Популярни исторически и географски издания	3	433	36
Научнопопулярни и технически издания	5	279	30
Издания за младежи и деца	35	1481	222
Други издания за широката публика	57	5356	372
Специализирани издания	424	3431	427
Професионални издания	349	2390	324
Органи на профсъюзи, политически партии и др.	1	2	0
Издания на съюзи, асоциации, фондации и др.	22	72	9
Издания на фирми, търговски дружества и др.	4	58	7
Официални издания	1	1	0
Други издания за ограничена публика	47	908	87

През 2015 г. са издадени 92 списания и бюлетини на чужди езици с годишен тираж 419 хил., като най-многобройни са изданията на английски език - 82 заглавия с тираж 161 хил., следвани от изданията на руски, турски, румънски и немски език, които са с по две заглавия, съответно с тираж 232 хил., 20 хил., 3 хил. и 2 хиляди. Според периодичността си списанията и техният тираж се разпределят, както следва:

- 9 седмичника, формиращи 1.7% от заглавията на всички издавани списания, в тираж 6 115 хиляди.

- Списанията, излизаци 2 - 3 пъти месечно, са 12 (2.2% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 2 005 хиляди.

- Списанията, излизаци веднъж месечно, са 138 (25.5% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 10 978 хиляди.

- Списанията, излизаци 5 - 7 пъти годишно, са 93 (17.2% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 1 008 хиляди.

- Списанията, излизаци 1 - 4 пъти годишно, са 289 (53.4% от заглавията на всички издавани списания) в тираж 738 хиляди.

През 2015 г. са издадени и 108 периодични сборника с тираж 29 хил., като в сравнение с 2014 г. броят им нараства с десет, докато тиражът намалява с 11.6%.

Методологични бележки

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св.св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината).

В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер, с тираж по-нисък от 100 екземпляра и обем по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Заглавие - дума или съвкупност от думи, отбелязани обикновено върху документа, за да може да се използват за неговото идентифициране и често (но невинаги) го отличават от други документи.

Том - физическа единица на печатен документ, която съдържа определен брой страници, обединени в една подвързия, и съставлява едно цяло или част от една съвкупност.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Продължаващо издание (серия)

Документ в печатна или непечатна форма, който се публикува в последователни части, обикновено с цифрово или хронологично означаване и без предварително ограничение на продължителността на изданието независимо от неговата периодичност.

От 2012 г. се прилага нова класификационна група - Предназначение на литературата (за продължаващите издания).

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на който са регистрирани хронологически или в числа, и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Списание е продължаващо издание, което се публикува под едно и също заглавие на редовни или нередовни интервали, за неограничено време; отделните броеве са последователно номерирани или датирани.

Бюлетин е издание (във вид на брошура или листовка), което съдържа кратки официални и служебни материали (нормативни, информационни), отнасящи се до дейността на издаващото учреждение или организация.

Периодичен сборник е издание, което съдържа научни статии, научни съобщения и др., публикувано обикновено от името на научна институция.

Годишен тираж на периодичното издание е общото количество на екземплярите на всички излизания на едно заглавие за една година.

Еднократен тираж е средният тираж от тиражите на всички излизания на едно заглавие за година.

Повече информация и данни за издателската дейност могат да се намерят в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=214) и на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Култура“.

Приложение

Таблица 1

Издадени вестници по периодичност

Периодичност	2014			2015		
	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.	заглавия - бр.	годишен тираж - хил.	еднократен тираж - хил.
Общо	295	315712	3298	283	267346	2561
Ежедневници	55	173257	481	51	159893	444
Излизаци 2 - 3 пъти седмично	17	6233	55	18	5467	48
Излизаци един път седмично	127	133392	2565	124	99254	1909
Излизаци по-малко от един път седмично	96	2830	197	90	2732	160

Таблица 2

Издадени книги и брошури по теми¹ през 2015 година

Десетична класификация	Книги		Брошури		Издания с ISBN	
	заглавия - бр.	тираж - хил.	заглавия - бр.	тираж - хил.	книги	брошури
Общо	8221	3901	1099	1003	7677	1016
Общ отдел	254	157	329	487	239	325
Философия, психология	445	301	7	3	419	6
Религия	213	177	15	9	195	11
Обществени науки	1617	701	132	114	1491	120
Езикознание	190	70	17	19	176	15
Естествени науки и математика	235	54	12	3	222	10
Техника. Медицина. Приложни науки	1150	394	50	46	1082	38
Изкуство и развлечения	364	170	43	13	309	16
Литература	3193	1656	461	296	3038	445
География/история	560	219	33	12	506	30

¹ Десетична класификация - национален вариант, съответстващ на класификацията на ЮНЕСКО.